

Monumenten Inventarisatie Project van start

ANNEMARIE TEN CATE

In december is in Overijssel gestart met het Monumenten Inventarisatie Project (MIP). Dit behelst de inventarisatie van de bouwkunsten stedenbouw uit de periode 1850-1940, de zogenaamde Jongere Bouwkunst. Het is een samenwerkingsproject tussen de overheid en de provincies, waarin ook de gemeenten en particuliere monumentenorganisaties participeren. Een ambitieus project, de schattingen van de te inventariseren objecten lopen uiteen van 50.000 tot 200.000. Het project zal in ca. 5 jaar voltooid moeten worden. Heemschut juicht het nieuwe project van harte toe. In een brief aan minister Brinkman heeft zij, waar mogelijk, haar diensten aangeboden.

Op basis van de Monumentenwet 1961 zijn inmiddels 43.000 objecten als monument en 175 gebieden als beschermd stads- en dorpsgezicht aangewezen. Dit betreft op enkele uitzonderingen na monumenten uit de periode vòdr 1850. Vanaf ca. 1970 heeft zich echter een accentverschuiving ingezet: de Jongere Bouwkunst kreeg eindelijk wat meer aandacht binnen het beschermingsbeleid. De Monumentenraad heeft hierbij een centrale rol gespeeld. Verschillende benaderingswijzen werden getoetst en enkele specifieke objecten als vuurtorens, stoomgemalen, mijnmonumenten, stations e.d. werden geïnventariseerd. Uiteindelijk werd gekozen

voor een geografische en multidisciplinaire aanpak.

DOELEINDEN MIP

De primaire doelstelling is het in kaart brengen van (de) waardevolle bebouwing uit de periode 1850-1940, waarna selectievoorstellen geformuleerd zullen worden om tot bescherming te komen, zowel door rijk, provincie als gemeente.

Het vastleggen van de gegevens in rapporten en publicaties zal hopelijk de publieke belangstelling voor het jongere erfgoed vergro-

ten. Tevens kunnen de verzamelde gegevens dienen als uitgangspunt voor diepgaand wetenschappelijk onderzoek op velerlei gebied. Als projectleider heeft de RDMZ drs. P. Nijhof aangesteld, die belast is met de verdere uitvoering. Er zal naar gestreefd worden de gegevens zo uniform mogelijk te verzamelen en vast te leggen. In Overijssel wordt er een begin gemaakt met het opslaan van de gegevens in een computer.

WERKWIJZE

Nederland is opgedeeld in 60 inventarisatiegebieden, die elk een eenheid vormen. Van elk gebied zal een beschrijving (vanaf ca 1850) gemaakt worden, waarin sociaal-economische, cultuur-historische, stedenbouwkundige en architectonische ontwikkeling beschreven worden. Per gemeente zal eveneens een dergelijke maar beknoptere beschrijving gemaakt worden.

UITVOERING

De coördinatie van de uitvoering komt in handen van de provincies. Het is de bedoeling dat met de vier grote steden tot een vergelijkbare afspraak gekomen wordt. Een convenant waarin Amsterdam voorsnog niet meegaat. De taak van de provincies zal zijn: de samenstelling van de gebiedsbeschrijving, uitvoering van de inventarisaties en het vastleggen van de resultaten. De Rijksdienst heeft een 'Handleiding MIP' samengesteld om een éénduidige werkwijze te bevorderen. Deze is te bestellen bij de Staat-suitgeverij.

Het is de bedoeling dat zowel de gemeenten als particuliere Monumentenorganisaties bij het project betrokken worden. De rol van het rijk zal zich binnen het project beperken tot coördinatie, begeleiding en het geven van voorlichting.

FINANCIERING

De financiering zal in bindende overeenkomsten tussen provincie en rijk geregeld worden. Het rijk heeft hiervoor geldelijke middelen vrij gemaakt, maar vraagt zowel van de provincies als van de vier grote steden het project mede te financieren. In Overijssel zijn de kosten geraamd op 400.000 gulden, WVC betaalt 50%, de provincie f 60.000 en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid f 140.000 mits er voor dit werk geschikte werklozen worden aangetrokken. Aanvankelijk was het de bedoeling de herinventarisatie van de bestaande monumentenregisters te koppelen aan die van de Jongere Bouwkunst. Brinkman heeft de Tweede Kamer echter onlangs meegedeeld dat hij het wenselijk acht de herinventarisatie te koppelen aan de selectiefase, die aansluit op het MIP. Hoe deze selectiefase eruit zal gaan zien is nog onduidelijk; er dienen in deze nog vele vraagstukken opgelost te worden. Het belangrijkste zal het ontwikkelen en opstellen van waarderingcriteria zijn.

Voormalige boerderij van rond 1900 aan Spooringsel 11 in Schoonhoven. Deze boerderij maakt deel uit van een inventarisatie van historisch waardevolle gebouwen, die architect L.J. van den Boogert voor het gemeentebestuur van Schoonhoven opstelde. Van den Boogert is voor Heemschut technisch adviseur in Zuid-Holland

